

İSSİZLİK

MERSİN ÜNİVERSİTESİ JEOGENÇ

- Emek talebinin emek arzını karşılayamaması,
- İsteddiği işi bulamamak,
- Çalışma isteğinde ve yeteneğinde olup bir işe sahip olamamak,
- Kendini gerçekleştirebileceği ortama sahip olamamak.

Ayrıca serbest piyasa ekonomisinin getirmiş olduğu bir yüküdür. Serbest piyasa ekonomisinde ülkedeki mal ve hizmetlerin üretiminden sorumlu olan firmaların birinci amacı kar maksimizasyonudur. Bu ise maliyetlerin kısılmasıyla doğru orantıdadır. Bu nedenden dolayı firmaların devlet gibi bünyesinde ekstra bir istihdam yaratması söz konusu değildir, ihtiyacı olduğu kadar işçi alır, hatta olabildiğince de çalışan sayısını düşük tutmaya çalışır. Buda doğal olarak işsizliğin artmasına sebep olur.

Dinamik, üretken ve teknoloji yaratan bir ekonomiye sahipseniz, piyasa kendi dinamikliği

içinde işsizliği minimuma indirip, eritecektir. Ancak tam tersi durumda ise işsizlik, devletinde sektörden çekilmesi sebebiyle yüksek rakamlarda seyredecektir.

İşsizlik kapitalizmin elindeki en büyük silahlardan biridir. Emekçiler işsizlikle korkutulup sömürülmeye daha uygun hale getirilirler. Hakkını istemek yerine zorlama bir kanaatkarlığa itilirler. Buda onların yaşadıkları koşullarını kötü yönde etkiler.

Ülkemizdeki rakamlar, ekonomik krizin en yıkıcı etkilerinin istihdam üzerinde olduğunu ortaya koyuyor. DİE (Devlet İstatistik Enstitüsü) tahminlerine göre, 2000 yılında 1 milyon 452 bin olan işsiz sayısı, 2001'de 450 bin artışla 1 milyon 902 bine çıktı. 2002'de ise işsizler ordusuna 510 bin kişi daha katılarak mevcut işsiz sayısını 2 milyon 412 bine yükseltti. Bu sonuçlara göre, son iki yılda işsiz sayısındaki artış yüzde 67 oldu. 2003'te de durum çok parlak değil, ilk altı aylık veriler, işsizliğin 2002'nin aynı dönemine göre 159 bin kişi arttığını gösteriyor. Bu rakamlar 2001 'de yaşanan ekonomik krizin istihdamdaki etkilerinin ne denli derinleştiğini, 1 milyonun üzerinde yeni işsizlerin aramıza katıldığını gösteriyor. Üstelik makro göstergeler, 2002 ve 2003'ün ilk altı aylık dönemlerinde ekonominin büyüdüğünü söylerken istihdamın artmaması, aksine işsiz sayısının her geçen gün artması geleceğe umutla bakmayı zorlaştırıyor.

21 inci yüzyılın başlarında çoğu ülkede var olan yüksek işsizlik oranları, en ciddi ekonomik ve sosyal sorun olmaya devam etmektedir. ILO tarafından yayımlanan Dünya İstihdam Raporu 2001'e göre, tüm dünyadaki işgücünün üçte biri ya da yaklaşık üç milyar kişi, "ya açık işsiz konumundadır ya da ek iş arama veya ailesini geçindirecek gelirden daha azına çalışma anlamında eksik istihdam koşullarındadır".

İstihdam ve işsizlik, birbirinden ayrı düşünülmemen yaşamsal önemde bir alandır, istihdam ve işsizlik, bir bakıma çalışma ve çalışmama olarak tanımlanabilir ve gerek bireysel gerek toplumsal düzeyde yarattığı ciddi sorunlar açısından üzerinde

önemle durulması gerekir. Ülkede çalışmak isteyip de iş bulamama durumunda kalınması, çoğu defa sanıldığı gibi kişisel kusur değil, uygulanan ekonomik ve sosyal politikalarla ilişkilendirilmesi gereken bir sonuçtur.

2000 yılı ortalaması olarak Türkiye'nin nüfusu 64 milyondur. Ekonomik yönden faal olarak nitelendirilen 15 ve daha yukarıdaki nüfus ise 44 milyon 765 bin kişidir. Ancak bunların yarıya yakını işgücüne dahil edilmemektedir. Bunların büyük bir bölümünü "ev kadını" oluşturmaktadır. Öğrenci, emekli, mevsimlik çalışanlar ve çalışamaz durumda olmak işgücüne dahil olmama nedenidir, işgücüne dahil olmayanların sayısı böylesine fazla olunca, işgücü kapsamında olanların sayısı 22 milyon olmakta, istidam edilenler bir yana bırakıldığında işsiz sayısı, resmi verilerde 1,5 milyon kişi olarak "gözükmektedir."

SONUÇ VE ÖNERİLER

- işsizlik mevcut kapitalist sistemin bir sonucudur
- Ülkedeki üretimin önü açılmalı, araştırmaya ve geliştirilmeye önem verilmeli daha fazla yatırım yapılmalıdır.
- Üniversitelerin müfredatları ve alt yapıları bireyi düşünmeye ve üretmeye yönlendirilecek şekilde yeniden gözden geçirilmelidir.
- Ülkeye katma değer üretecek fabrikasyona gidilmelidir.
- Bitirilen tarım ve hayvancılık yeniden masaya yatırılarak uygulanabilir hale getirilmelidir.
- Hammaddede şeklinde satılan madenler bu şekilde satılmamalı ve zenginleştirilerek ulusal üretime sokulmalıdır.
- Bilişim ve bilişim toplumu üzerinde araştırmalar yapılarak bu konuda üretimlerin önü açılmalıdır.
- KİT'ler özelleştirilmeyip rehabilite edilerek yeniden üretime sokulmalıdır.
- Yeni üniversitelerin açılması yerine mevcut üniversitelere kaynak artışı sağlanmalıdır.